

TEXT DEL PROJECTE DE DECRET

Decret de .../..., de ... pel qual es crea i regula el Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Preàmbul

La conservació del patrimoni natural i la biodiversitat és una de les funcions assumides tradicionalment pels poders públics. A Catalunya aquestes funcions s'expliciten en l'article 46.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i, específicament per a l'Administració de la Generalitat, en l'article 144, en què assumeix les diverses competències compartides i exclusives en relació amb aquesta matèria.

Tanmateix, en el context de la Unió Europea i en els models dels seus estats membres i societats, cada cop és més rellevant el paper que té la població en la conservació de la natura, individualment o actuant a través d'organitzacions de caràcter associatiu. Potser el cas més rellevant d'aquesta implicació de la societat en la conservació de la natura és la implantació de les estratègies i instruments promoguts per a la custòdia del territori per implicar en aquest compromís a persones propietàries de finques rurals i usuaris del territori i que han tingut un creixement considerable els darrers anys a Catalunya. Això ha permès expandir les iniciatives de conservació de la natura per part de la societat civil i fer-les més visibles. En aquest sentit, actualment el contracte de custòdia ja és un títol regulat a l'article 623-34 de la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

Per altra banda, cal tenir en compte que la major part del territori i dels espais naturals de Catalunya són de titularitat privada, i que no sempre les formes tradicionals d'actuació dels poders públics en favor de la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural poden assolir els objectius establerts degut a la complexitat d'aquesta matèria i a la capacitat limitada i inherent de les administracions públiques per poder intervenir arreu del territori.

Per tot això, es considera convenient la creació del Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat perquè la Generalitat disposi d'una eina que, d'una banda, permeti el reconeixement d'aquestes iniciatives desenvolupades per la societat civil catalana i, d'una altra, faciliti l'aplicació de mesures dirigides a fomentar-les tals com subvencions, ajuts o beneficis fiscals que promogui l'Administració de la Generalitat.

La creació del Registre és una de les línies d'actuació previstes per al període 2019-2022 per l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya, el full de ruta que defineix les polítiques de conservació de la natura fins l'any 2030 per frenar la pèrdua de biodiversitat al nostre país. La participació cívica i privada en la conservació de la natura esdevé una mesura complementària a la tradicional protecció pública totalment necessària per assolir aquest objectiu, que cal estimular i fomentar.

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquest Decret és la creació i regulació del Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Article 2

Definicions

Als efectes d'aquest Decret, s'entén per:

- a) Finca: bé immoble que consta inscrita en el registre immobiliari del Cadastre o bé hi és inscriptible.
- b) Patrimoni natural: el conjunt d'elements, recursos, processos i àmbits del medi als quals es reconeix un valor ecològic, ambiental o científic; inclou les espècies silvestres, les poblacions i els recursos genètics de la seva diversitat biològica, les comunitats biològiques, els hàbitats, els ecosistemes, els processos naturals i semi-naturals que els conformen i la geodiversitat i el patrimoni geològic, i el patrimoni immaterial que hi està vinculat.
- c) Biodiversitat: totes les formes de vida existents i l'entramat dels sistemes biològics constituït per la interacció dels seus components genètics, poblacionals i ecosistèmics.
- d) Iniciativa de conservació: acció o conjunt d'accions que es desenvolupen en una determinada finca orientades expressament a conservar el patrimoni natural i la biodiversitat, i definides i planificades mitjançant un contracte de custòdia, un instrument jurídic anàleg o un pla de gestió.
- e) Contracte de custòdia: acord, pacte o conveni de caràcter temporal entre una persona que ostenta la propietat d'una finca, que actua com a cedent, i una entitat sense ànim de lucre que té entre les seves finalitats la custòdia del territori, que actua com a cessionària, en què la cedent en permet totalment o parcialment l'ús o la gestió a canvi que la cessionària hi porti a terme activitats d'assessorament, de divulgació, de planificació o de gestió i millora, amb la finalitat de conservar la biodiversitat i el patrimoni natural. Es consideren en tot cas contractes de custòdia els regulats a l'article 623-34 de la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya.
- f) Pla de gestió: instrument de planificació en el qual es defineixen els objectius específics de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat per a una finca o conjunt de finques, el programa de mesures o d'actuacions de gestió necessàries per assolir-los en un temps determinat i els mecanismes de seguiment per avaluar-ne els resultats obtinguts.

Article 3

Naturalesa jurídica

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat és un registre administratiu de caràcter públic, gratuït i d'inscripció voluntària. Aquest registre es pot consultar a la pàgina web del departament competent en matèria de medi ambient i les dades que conté estan disponibles a través del Portal de la Transparència de la Generalitat.

Article 4

Adscripció i òrgan responsable

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat s'adscriu al departament competent en matèria de medi ambient i és gestionat per la unitat administrativa competent en matèria de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Article 5

Finalitats del Registre

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat té les següents finalitats:

1. Recollir la informació relativa a les finques situades a l'àmbit territorial de Catalunya on s'hi desenvolupen iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat d'acord amb el que determinen els articles 6 i 7.
2. Reconèixer els compromisos de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat adquirits per les persones físiques i jurídiques promotores o responsables de les iniciatives als efectes de poder optar a mesures de foment que promogui la Generalitat de Catalunya tals com subvencions, ajuts o beneficis fiscals, entre d'altres.

Article 6

Finques objecte d'inscripció en el Registre

1. Són objecte d'inscripció en el Registre les finques públiques i privades situades a l'àmbit territorial de Catalunya on es desenvolupen iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.
2. No són objecte d'inscripció en el Registre:
 - a) Les finques públiques de la Generalitat de Catalunya no compreses a l'art. 2 del Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Aigües.
 - b) Les finques de les diputacions i d'altres ens locals amb organització supramunicipal.
 - c) Les finques en sòls urbans o urbanitzables d'acord amb el planejament urbanístic vigent, amb l'excepció d'aquelles que pertanyen al sòl urbà qualificat com a espai verd.

Article 7

Requisits d'inscripció en el Registre

1. La finca s'ha de trobar en el supòsit 1 de l'article 6.
2. La finca ha de disposar d'un contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg, o d'un pla de gestió. El contingut mínim d'aquests es detalla a l'Annex I.

Article 8

Categories

Les finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat es classifiquen en el Registre d'acord amb les categories següents:

Categoria I. Finques incloses dins espais naturals protegits.

- a) Parcs nacionals o reserves naturals.
- b) Parcs naturals, paratges naturals d'interès nacional.
- c) Espais del PEIN i/o de la xarxa Natura 2000.

Categoria II. Finques que contenen espais o elements inclosos en llistes vermelles o inventaris oficials.

- a) Espais inclosos en l'Inventari de les zones humides de Catalunya.
- b) Espais inclosos en l'Inventari d'espais d'interès geològic.
- c) Hàbitats greument amenaçats.

Categoria III. Finques amb la presència d'espècies protegides o altres elements del patrimoni natural i la biodiversitat protegits per l'ordenament jurídic.

- a) Espècies protegides de la fauna salvatge autòctona.
- b) Espècies incloses en el Catàleg de flora amenaçada de Catalunya o en altres catàlegs d'àmbit català o estatal.
- c) Arbres i arbredes monumentals o d'interès comarcal o local.

Categoria IV. Finques no incloses dins espais naturals protegits però que contenen un o més dels següents elements:

- a) Ecosistemes fluvials.
- b) Ecosistemes litorals.
- c) Ecosistemes forestals.
- d) Prats de dall i zones sotmeses a pastura extensiva.
- e) Elements de pedra seca i altres construccions tradicionals del paisatge agrari que actuen com a refugi per a la biodiversitat.
- f) Espais importants per a la connectivitat ecològica o que formin part de la infraestructura verda.
- g) Espais agrícoles.
- h) Espais afectats per la presència d'espècies exòtiques invasores i amb risc potencial sobre el patrimoni natural.
- i) Espais en procés de restauració ecològica o renaturalització.
- j) Espais naturals propers a nuclis urbans que prioritzin les funcions ambientals vinculades a l'educació i la salut de les persones.
- k) Espais on es donen processos ecològics clau per al manteniment o la restauració de la biodiversitat i dels serveis ecosistèmics que proveeixen.

Article 9

Procediment d'inscripció

1. La inscripció d'una finca en el Registre es formalitza mitjançant la presentació d'una sol·licitud de qui ostenta la titularitat de la finca o del seu representant, adreçada a l'òrgan responsable del Registre, on constaran les dades del titular i les dades identificatives de la finca.

Si existís un tercer que ostentes algun dret real sobre la mateixa finca també haurà de subscriure la sol·licitud.

2. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de:
 - a) el contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg, en el cas que la gestió de la finca sigui desenvolupada per una entitat sense ànim de lucre que tingui entre les seves finalitats la custòdia del territori.
 - b) o el pla de gestió de la iniciativa de conservació, en el cas que la gestió sigui desenvolupada directament pel propi titular de la finca.

Els documents s'han d'ajustar al model normalitzat disponible al portal de tramitació.

3. La sol·licitud d'inscripció al registre s'ha de tramitar:
 - a) En el cas de subjectes obligats a la tramitació electrònica, per mitjans electrònics, amb el contingut i requisits tècnics que es determinen en el portal per a les empreses, en el portal per als ciutadans o en el portal per als ens locals, als quals es pot accedir des de la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya.
 - b) En el cas de subjectes no obligats a la tramitació electrònica, per mitjans electrònics, amb el contingut i requisits tècnics que es determinen en el portal per als ciutadans, al qual es pot accedir des de la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya, o de forma presencial a qualsevol dels llocs que preveu la normativa del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

4. La tramitació del procediment d'alta de la inscripció en el Registre correspon a la unitat responsable del Registre i la seva resolució a la persona titular de la direcció general de la qual depèn aquesta unitat.

Article 10

Comprovació dels requisits

L'òrgan responsable del Registre comprovarà d'ofici el compliment dels requisits de l'article 7 excepte que la persona sol·licitant s'hi oposi. Si aquesta s'hi oposa, caldrà que aporti, juntament amb la sol·licitud, la documentació que acrediti el compliment dels requisits.

Article 11

Termini per resoldre

El termini màxim per resoldre la sol·licitud d'inscripció és de sis mesos. Passat aquest termini sense que hagi recaigut resolució, s'ha d'entendre estimada la sol·licitud.

Article 12

Tractament automatitzat

1. Les dades i la informació electrònica del registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat són objecte d'un tractament automatitzat i s'integren en una base de dades única que ha de complir les normes que en cada cas disposi la normativa vigent en matèria de dades de caràcter personal i de seguretat de la informació.
2. En l'exercici de la potestat de verificació, l'òrgan responsable del Registre pot comprovar l'exactitud de les dades en compliment de la Disposició addicional vuitena de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Article 13

Contingut del Registre i règim de publicitat de les dades

1. El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat conté la següent informació:
 - a) Número d'identificador.
 - b) Dades de la persona física o jurídica titular de la finca.
 - c) Referència cadastral de la finca.
 - d) Localització territorial (vegueria, comarca i municipi).
 - e) Categoria a la qual pertany la finca d'acord amb la classificació de l'article 8.
 - f) Acord de custòdia o instrument jurídic anàleg, o pla de gestió de la finca.
2. La informació de l'apartat anterior és pública, llevat de les dades personals que se subjecten al règim derivat de la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Article 14

Obligacions de les persones titulars de les finques inscrites

1. La inscripció d'una finca en el Registre amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat obliga a les persones titulars i a qui ostenti un dret real sobre la finca a:
 - a) Mantenir les dades de la finca inscrita actualitzades. En el cas que hi hagi algun canvi en les dades inscrites, s'ha de comunicar la modificació a l'òrgan responsable del Registre.
 - b) Presentar anualment una comunicació a l'òrgan responsable del Registre mitjançant el formulari electrònic normalitzat, on es descriu l'estat de desenvolupament de la iniciativa de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat en la finca registrada. La comunicació la pot realitzar la persona titular de la finca o l'entitat sense ànim de lucre promotora de la iniciativa de conservació que s'hi desenvolupa. El període per fer efectiva aquesta comunicació a l'òrgan responsable del Registre és del 2 de gener al 31 de gener de cada any.

2. L'òrgan responsable del Registre pot comprovar sobre el terreny les tasques i actuacions promogudes per les iniciatives de conservació que es desenvolupin en les finques registrades, per verificar la concordança amb la documentació presentada.

Article 15

Baixa del Registre

1. Són causa de baixa en el Registre:
 - a) La manca de presentació de la comunicació anual que s'estableix en l'article 14 apartat b).
 - b) En el cas dels contractes de custòdia o instrument jurídic anàleg, la pèrdua de vigència o el venciment del termini establert sense que consti la seva renovació. Si el contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg preveuen renovacions tàcites, cal comunicar-les a l'òrgan responsable del Registre.
 - c) En el cas dels plans de gestió, la finalització del període de vigència fixat en el pla sense que la persona titular de la finca l'hagi actualitzat i hagi comunicat prèviament el nou període de vigència a l'òrgan responsable del Registre.
 - d) L'incompliment sobrevingut dels requisits establerts a l'article 7.
 - e) La sol·licitud de la baixa voluntària per part de la persona titular de la finca.
2. La tramitació del procediment de baixa de la inscripció en el Registre correspon a la unitat responsable del Registre i la seva resolució a la persona titular de la direcció general de la qual depèn aquesta unitat. En el supòsit de les causes de baixa previstes a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 s'ha de donar audiència a les persones titulars de la finca afectada.

Disposició addicional primera

Els convenis que preveu l'article 20bis de la Llei 12/1985, de 13 de juny d'espais naturals, tenen la consideració d'iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat en els termes que regula el present Decret.

Disposició final

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, de 2020

Annex I

Contingut mínim del contracte de custòdia del territori o instrument jurídic anàleg i del pla de gestió de la iniciativa de conservació

Contingut del contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg:

1. Dades de les parts i la qualitat en què intervenen.
2. Dades registrals, cadastrals i cartografia de la finca.
3. Descripció de la finca i dels elements del patrimoni natural i la biodiversitat més rellevants que conté.
4. Una descripció dels usos i activitats de la finca.
5. Objectius de conservació que es proposa assolir mitjançant la iniciativa de conservació.
6. Els drets i obligacions de les parts.
7. Programa de seguiment i avaluació.

Contingut del pla de gestió de la iniciativa de conservació:

1. Dades registrals, cadastrals i cartografia de la finca.
2. Descripció de la finca i dels elements del patrimoni natural i la biodiversitat més rellevants que conté.
3. Una descripció dels usos i activitats de la finca.
4. Objectius de conservació que es proposa assolir mitjançant la iniciativa de conservació.
5. Programa d'actuacions de conservació.
6. Programa de seguiment i avaluació.